

بررسی چالش‌های فنی سامانه ثبت آنی

کد موضوعی: ۲۸۰

شماره مسلسل: ۱۳۳۵۶

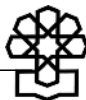
دفتر: مطالعات ارتباطات و فناوری‌های نوین

آذرماه ۱۳۹۲

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده.....
۲.....	مقدمه.....
۵.....	۱. چالش‌های توسعه سامانه اطلاعاتی ثبت آنی.....
۱۲.....	۲. چالش‌های زیرساخت ارتباطی.....
۱۴.....	۳. چالش‌های مربوط به امنیت سامانه.....
۱۵.....	۴. چالش‌های فنی و ساختاری سامانه.....
۲۵.....	نتیجه‌گیری.....
۲۷.....	منابع و مآخذ.....

بررسی چالش‌های فنی سامانه ثبت آنی

چکیده

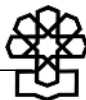
یکی از مهمترین منافع پیاده‌سازی دولت الکترونیک و ارائه خدمات به شهروندان از این طریق، شفاف‌سازی فرآیندهای اجرایی و تقویت اهرم‌های نظارتی جهت کنترل آنهاست. در این راستا الزام به الکترونیکی کردن فرآیندهای ارائه خدمات در مورد سازمان‌ها و نهادهایی که اطلاعات ارزشمند حاکمیتی را مدیریت می‌کنند به نسبت دیگر سازمان‌ها و نهادها ضروری‌تر است که سازمان ثبت املاک و اسناد کشور نیز از این دسته از سازمان‌ها به‌شمار می‌رود. نظر به اهمیت موضوع مورد فعالیت این بخش، یعنی اسناد و املاک متعلق به آحاد جامعه، روند الکترونیکی کردن تنظیم و ثبت اسناد و املاک از اهمیت مضاعفی نسبت به دیگر فرآیندهای اجرایی برخوردار است و باید به‌گونه‌ای پایه‌ریزی شود که ضمن بررسی کلیه زوایای حقوقی، قانونی، اجتماعی و فنی این فرآیند و جانمایی صحیح نقش سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به‌عنوان متولی این پروژه و نیز دفاتر اسناد رسمی به‌عنوان کاربران آن در فرآیند تنظیم و ثبت اسناد، بدون آسیب رساندن به زیرساخت‌های ضروری موجود، از این حرکت در جهت تسهیل ارائه خدمات به شهروندان و به‌دنبال آن رشد و تعالی جامعه به‌نحو مقتضی بهره‌برداری شود که البته این امر جز در سایه تشریک‌مساعی و همکاری

مداوم میان سازمان ثبت املاک و اسناد به‌عنوان متولی سامانه و دفاتر اسناد رسمی به‌عنوان مجریان و کاربران این سامانه امکانپذیر نخواهد بود.

با عنایت به اهمیت این موضوع در گزارش حاضر سعی شده است چالش‌های فنی اجرای سامانه ثبت آنی تبیین و پیشنهادهای مقتضی در این خصوص ارائه شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد که برخی از اشکالات فعلی سامانه، قابل توجه هستند و غالباً از عدم تخصیص بودجه مناسب به این پروژه نشئت می‌گیرند. در کنار این اشکالات، اشکالات جزئی دیگری نیز وجود دارد که در مدت‌زمان کوتاهی با اصلاحات فرآیندی و اجرایی در سیستم قابل رفع هستند.

مقدمه

در اجرای مواد (۴۶) و (۲۱۱) قانون برنامه پنجم توسعه و همچنین ماده (۱۲) قانون سلامت نظام اداری و بند «ب» ماده (۴۸) قانون برنامه پنجم، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، دفاتر اسناد رسمی کل کشور را از تاریخ ۲۶ شهریورماه سال جاری، مکلف به تنظیم سند از طریق سامانه سازمان مذکور کرده است. با توجه به اهمیت و فواید این طرح و رویکرد ممتاز و غیرقابل انکار آن، بهره‌برداری کامل و بهینه از این سامانه - که از آن به «سامانه ثبت آنی معاملات» نیز یاد می‌شود - نقش بسزایی را در مبارزه با جاعلین اسناد، زمین‌خواران و مفسدان اقتصادی و در نتیجه شفاف‌سازی فرآیندهای اقتصادی در سطح کلان خواهد داشت. جامعیت این مفاد تا به آنجاست که دقت در آنها درک همه‌جانبه‌ای از کارکردهای این سامانه و نیز تکالیف

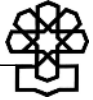
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و همچنین دفاتر اسناد رسمی را به همراه داشته، از هرگونه یکسونگری در نقش‌ها و تکالیف جلوگیری می‌کند.

افزون بر این بند «ب» ماده (۴۸) قانون برنامه پنجم توسعه سند الکترونیکی را در حکم سند کاغذی دانسته است مشروط بر آنکه اصالت صدور و تمامیت آن محرز باشد. لذا همان حقوق و تکالیف سند کاغذی بر سند الکترونیکی نیز بار است. بر مبنای بند «و» ماده (۴۶) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است در راستای توسعه سامانه یکپارچه ثبت اسناد رسمی و املاک نسبت به الکترونیکی کردن کلیه مراحل نقل و انتقالات ثبت اسناد رسمی و املاک تا پایان سال دوم برنامه اقدام کند. افزون بر این در حکمی مشابه در بند «م» از ماده (۲۱۱) همین قانون این سازمان به راه‌اندازی مرکز ملی داده‌های ثبتی و الکترونیک کردن کلیه مراحل ثبت معاملات به‌گونه‌ای که امکان پاسخ‌آنی و الکترونیکی به استعلامات ثبتی فراهم شود، مکلف شده است. شایان ذکر است الکترونیکی کردن کلیه مراحل ثبت معاملات در دو فرآیند مجزا تبلور می‌یابد و از این رو هم سازمان ثبت اسناد و املاک و هم دفاتر اسناد رسمی در این امر دخیلند. این دو فرآیند عبارتند از الکترونیکی کردن ثبت معاملات در دفاتر اسناد رسمی و سپس ثبت الکترونیکی معاملات در دفاتر املاک مطابق خلاصه معاملات دریافتی از دفاتر اسناد رسمی.

از دیگر سو براساس بند «ج» از ماده (۱۲) قانون ارتقای سلامت نظام اداری، سازمان مذکور مکلف شده است ظرف یک سال جهت تسهیل ثبت و تبادل کلیه

وقایع دفاتر اسناد رسمی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور از طریق نظام متمرکز مذکور به راه‌اندازی شبکه و پایگاه اطلاعاتی مشترک بین دفاتر اسناد رسمی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اقدام کند. نظر به آنکه وقایع دفاتر اسناد رسمی در «ارسال استعلام از جانب دفاتر»، «ارسال پاسخ استعلام توسط ادارات ثبت به دفترخانه»، «ارسال خلاصه معامله انجام شده توسط دفترخانه به اداره ثبت مربوطه» و در نهایت «ثبت خلاصه معامله ارسالی دفترخانه در دفتر املاک»، خلاصه می‌شود، مقنن در این ماده، بار دیگر بر دخالت سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و نیز دفاتر اسناد رسمی به صورت توأمان در فرآیند ثبت الکترونیکی تأکید می‌ورزد. بدین ترتیب روشن است موفقیت‌آمیز بودن این پروژه جز در سایه تشریک‌مساعی و همکاری این دو بخش امکانپذیر نخواهد بود.

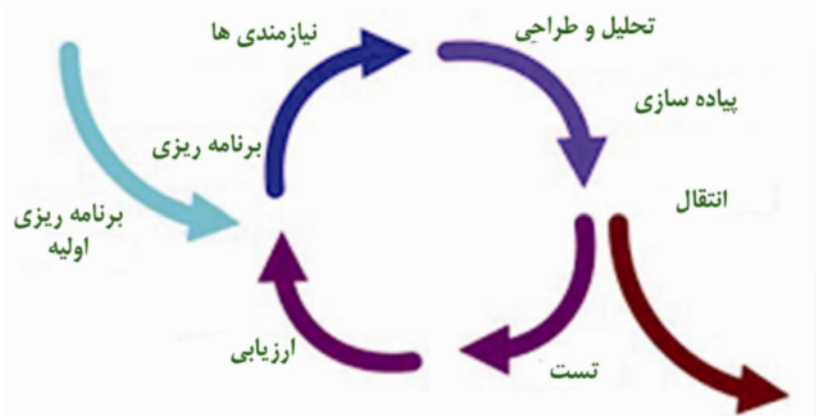
در این گزارش سعی بر آن است که ضمن تبیین چالش‌های فنی متفاوتی که روند اجرای سامانه ثبت آنی با آن مواجه شده است، پیشنهادهای مقتضی جهت رفع آنها ارائه شود. بر این اساس گزارش پیش رو حول محور چالش‌های توسعه سامانه اطلاعاتی ثبت آنی (بخش اول)، چالش‌های مربوط به زیرساخت‌های ارتباطی (بخش دوم)، چالش‌های نرم‌افزاری (بخش سوم) و در نهایت چالش‌های امنیتی (بخش چهارم)، تمرکز یافته است.

۱. چالش‌های توسعه سامانه اطلاعاتی ثبت آنی

همان‌گونه که در شکل ۱ به خوبی به نمایش گذاشته شده است، فرآیند توسعه سامانه‌های اطلاعاتی دربرگیرنده مجموعه‌ای از فعالیت‌های مهندسی نرم‌افزار است که با هدف مدیریت چرخه عمر یک محصول نرم‌افزاری طراحی و برنامه‌ریزی می‌شود. در جریان توسعه سامانه‌های اطلاعاتی، اطلاعات حاصل از این مجموعه فعالیت‌ها در یک چارچوب مشخص سازماندهی، استاندارد و مستند شده و از این رهگذر سرعت و کیفیت نرم‌افزار ارتقا می‌یابد. در ادامه و با هدف سنجش میزان تبعیت سامانه نوپدید «ثبت آنی» به‌عنوان یک سامانه اطلاعاتی از این فرآیندها و به‌دنبال آن ارتقای سطح کیفی و کمّی آن، میزان همپوشانی این سامانه با این فرآیندها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

شکل ۱. مراحل توسعه سامانه‌های اطلاعاتی

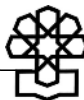

۱-۱. نیازسنجی سامانه و تحلیل آنها

نخستین بخش فرآیند توسعه سامانه‌های اطلاعاتی، استخراج نیازمندی‌های ذینفعان و کاربران و تحلیل آنهاست. نظر به اینکه کاربران جزء لاینفک هر سامانه اطلاعاتی به‌شمار می‌روند و به بیان بهتر هدف اصلی هر سامانه اطلاعاتی پاسخگویی به نیازهای عامل انسانی است، این مرحله از اهمیت مضاعفی نسبت به دیگر مراحل برخوردار است. در این مرحله متخصصین ماهر و مجرب در حوزه نرم‌افزار، نیازمندی‌های کاربران را از طرق مختلف از جمله مصاحبه و تهیه پرسشنامه درخصوص نیازهای اصلی ذینفعان استخراج و سپس سازماندهی کرده و در نهایت مستندات آن را به ثبت می‌رسانند. سپس این مستندات مورد تحلیل قرار گرفته و برای بار دیگر توسط کاربران سامانه، جهت استفاده طراحان در طراحی سیستم، بازبینی می‌شوند.

حال پرسش این است که در سامانه ثبت آنی تا چه میزان نیازهای ذینفعان و کاربران این سامانه یعنی عموم مردم و دفاتر اسناد رسمی احصا و تأمین شده است؟

سازمان ثبت اسناد و املاک با توجه به مصوبات پنجاهمین جلسه شورای سیاستگذاری مورخ ۱۳۹۱/۱/۲۸ (مبنی بر لزوم تعامل و هماهنگی مستمر مابین کانون سردفتران و ادارات ثبت درخصوص ثبت آنی معاملات و استعلام الکترونیک) و نیز مصوبات پنجاه‌و‌هشتمین جلسه شورای فناوری اطلاعات مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۰ (مبنی بر تشکیل جلسات با حضور ریاست کانون سردفتران و نیز سازمان ثبت در راستای

اجرای هرچه سریع‌تر ثبت الکترونیکی اسناد ثبت آنی)، طی سال گذشته با شماری از سردفتران دفاتر اسناد رسمی جلساتی را ترتیب داد که این جلسات اساساً نه با هدف نیازسنجی از کاربران بلکه جهت اطلاع‌رسانی درخصوص سامانه تشکیل شده بودند که البته با توجه به وجود اختلاف نظرهایی درخصوص سامانه، منافع چندانی را به همراه نداشت و چالش‌های فنی و ساختاری کنونی این سامانه، گواهی بر این مدعاست.

البته نباید این نکته را از نظر دور داشت که الزام سازمان ثبت به الکترونیکی کردن کلیه مراحل ثبت معاملات تا پایان سال دوم برنامه پنج‌ساله پنجم و تلاش جهت تحقق آن در زمان مقرر، در نابسامانی‌های موجود در این سامانه بی‌تأثیر نبوده است. در هر حال نظر به اهمیت این مرحله در توسعه سامانه ثبت آنی، پیشنهاد می‌شود در مقام اصلاح چالش‌های موجود، نیازسنجی از کاربران جدی‌تر از قبل، در دستور کار قرار گیرد.

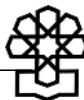
۲-۱. طراحی و احصای فرآیندهای سامانه

پس از مرحله تعیین نیاز، طراحی و احصای فرآیندها به‌عنوان گام بعدی توسعه یک سامانه اطلاعاتی به‌شمار می‌رود. در این مرحله با تجزیه و تحلیل و مطالعه مستندات مربوط به نیازمندی‌های کاربران، عملیات اصلی سامانه پیشنهادی مورد شناسایی قرار گرفته و امکان‌پذیری پیاده‌سازی هریک از نیازهای کاربران مشخص می‌شود. چنانچه هریک از نیازمندی‌ها قابل پیاده‌سازی نباشد، این امر به اطلاع کاربران خواهد

رسید. بدین ترتیب مستندات ویژه نرم‌افزار جهت مرحله طراحی تهیه می‌شود. این مستندات ساختار عمومی سازماندهی سامانه، ساختار منوها، ساختمان داده‌ها و غیره را شامل می‌شود.

با توجه به آنکه سامانه‌ای سنتی، قبل از ارائه سامانه ثبت آنی در حال اجرا بوده است، فرآیندهای این سامانه باید به صورت مستند احصا شده در نهایت با تغییر در منطق و محتوای فرآیندها از سامانه سنتی به الکترونیکی انتقال یافته و به نوعی مهندسی مجدد فرآیندها شکل گیرد. اما حال پرسش این است که سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تا چه حد در تحقق این امر مهم موفق بوده است؟

الزام معاونت امور اسناد و کانون سردفتران و دفتریاران با نظارت دفتر توسعه فناوری اطلاعات به بررسی قابلیت گواهی امضای الکترونیکی جهت استفاده در نرم‌افزار استعلام الکترونیک به صورت بر خط (در تاریخ ۱۳۹۰/۶/۲۱ پیرو مصوبات سی‌وسومین جلسه شورای فناوری اطلاعات)، الزام دفتر توسعه فناوری اطلاعات با همکاری معاونت‌های امور املاک و اسناد به ایجاد وحدت رویه در طراحی اقلام اطلاعاتی فرم‌های ثبت آنی اعم از گواهی امضا و همچنین استانداردسازی رویه‌ها و فرم‌های مذکور و ارزیابی و سنجش آنها (در تاریخ ۱۳۹۱/۲/۴ پیرو مصوبات چهل‌وششمین جلسه شورای فناوری اطلاعات) و الزام معاونت امور اسناد با همکاری دفتر توسعه فناوری اطلاعات به تهیه فرم‌های لازم برای انواع معاملات در دفاتر اسناد رسمی با رعایت ملاحظات قانونی، محتوایی و امنیتی (در تاریخ ۱۳۹۱/۱۰/۲۵ پیرو مصوبات شصتمین جلسه شورای فناوری اطلاعات) و مواردی از این دست از

توجه ویژه سازمان ثبت اسناد و املاک به این مرحله از توسعه ثبت آنی حکایت دارد که البته به‌رغم تمامی تلاش‌های صورت گرفته از سوی این سازمان، سامانه ثبت آنی از این منظر دارای اشکالاتی است که در بخش اشکالات شکلی و فنی نرم‌افزار سامانه به آنها اشاره خواهد شد.

۳-۱. آموزش کاربران و ارائه دستورالعمل‌ها به آنها

همان‌گونه که در شکل ۱ نیز مشاهده می‌شود، پس از مرحله مهندسی مجدد فرآیندها نوبت به ارائه آموزش‌های لازم (انتقال) به کاربران می‌رسد. در این راستا نباید این نکته مهم را از نظر دور داشت که اجرای موفقیت‌آمیز یک سامانه در کنار ملاحظات فنی، مستلزم اطلاع‌رسانی پیش از موعد اجرای آن به کاربران و ارائه آموزش‌های لازم به آنهاست تا در جریان اجرای آن با چالش‌های به مراتب کمتری مواجه شوند. نظر به وجود بالغ بر هفت هزار دفتر اسناد رسمی در کشور، فرآیند آموزش نحوه استفاده از این سامانه به کاربران نهایی آن یعنی سردفتران دفاتر اسناد رسمی باید به‌صورت سلسله‌مراتبی صورت گیرد. بدین نحو که باید آموزش‌های لازم چه به‌صورت حضوری و چه به‌صورت ارائه دستورالعمل از سوی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در اختیار نمایندگانی از کانون سردفتران قرار گیرد و نمایندگان مذکور به انتقال آموزش‌های لازم به سردفتران در سرتاسر کشور مبادرت ورزند، تا از این رهگذر دفاتر اسناد رسمی کل کشور منتفع شوند. حال آنکه نه تنها چنین فرآیندی طی نشده است بلکه در عمل بسیاری از سردفتران در پایتخت نیز از آموزش‌های ابتدایی

در این خصوص بهره‌مند نشده‌اند، چه برسد به سردفتران دفاتر اسناد رسمی دیگر مناطق کشور.

از دیگر سو شایان ذکر است اجرای هر سامانه، تمهیدات و دستورالعمل‌های خاص خود را جهت اجرای کامل و همه‌جانبه می‌طلبد که سامانه ثبت آنی نیز از این امر مستثنا نیست. اهم این مفاد و دستورالعمل‌ها عبارتند از:

۱. دستورالعمل نحوه استفاده دفاتر اسناد رسمی از سامانه ثبت الکترونیک اسناد مورخ ۱۳۹۲/۶/۲۴.

۲. دستورالعمل تهیه توکن (Token) برای صدور گواهی امضای الکترونیک دفاتر RA دارای قابلیت‌های:

الف) استاندارد امنیتی FIPS 140-2-13،

ب) تولید کلید با طول ۴۰۹۶ بیت،

ج) MOC،

د) سهولت استفاده همزمان با سایر توکن‌ها مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۸.

۳. دستورالعمل الزام دفاتر اسناد رسمی به برخورداری از:

الف) رایانه روزآمد با پردازنده حداقل ۴ Pentium و حافظه موقت حداقل ۱

GB و دارای دو پورت USB فعال سالم به طور همزمان

ب) سیستم عامل ویندوز XP یا ۷ یا ۸،

ج) نرم‌افزار آنتی‌ویروس روزآمد

د) خط ارتباطی پرسرعت با حداقل سرعت ۵۱۲ kb/s.

در خصوص دستورالعمل نحوه استفاده دفاتر اسناد رسمی از سامانه ثبت آنی که به تصویب معاون محترم قوه قضائیه و رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور رسیده است، شایان ذکر است این دستورالعمل در تاریخ ۲۴ شهریورماه سال جاری یعنی تنها ۲ روز مانده به اجرای اجباری سامانه ثبت آنی به دفاتر اسناد رسمی ابلاغ شده است که این امر چندان معقول به نظر نمی‌رسد. از این گذشته با توجه به محتوای این سامانه یعنی اطلاعات حاکمیتی مربوط به املاک و همچنین اطلاعات مربوط به اسناد عموم مردم، بی‌شک تهیه و تدوین دستورالعملی در خصوص نحوه دسترسی و حفاظت از این داده‌ها، دستکم در قالب بخشنامه‌های لازم‌الاجرای قوه قضائیه از اهمیت بسزایی در موفقیت‌آمیز بودن این پروژه برخوردار خواهد بود.

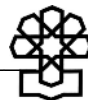
۴-۱. اجرای پایلوت (آزمایشی) سامانه

نظر به اینکه وجود نقص در هر نوع سامانه فناورانه اجتناب‌ناپذیر است، استفاده آزمایشی از این سامانه نیز جهت شناسایی و رفع زوایای کور آن ضرورت دارد، چراکه رفع موانع پس از الزامی شدن اجرای یک سامانه بسیار مشکل‌تر از رفع این مشکلات پیش از آن خواهد بود. لذا پیرو مصوبه جلسه مورخ ۱۳۹۱/۳/۳۰ و عطف به نامه شماره ۱۳۹۱/۶۶۰۷۸ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، با حضور ریاست محترم سازمان و اعضای هیئت‌مدیره محترم کانون سردفتران، ۵ دفتر اسناد رسمی در شهر تهران جهت اجرای آزمایشی نرم‌افزار ثبت الکترونیکی اسناد معرفی شدند. افزون بر این براساس مصوبات پنجاه‌و‌هشتمین جلسه شورای فناوری اطلاعات مورخ

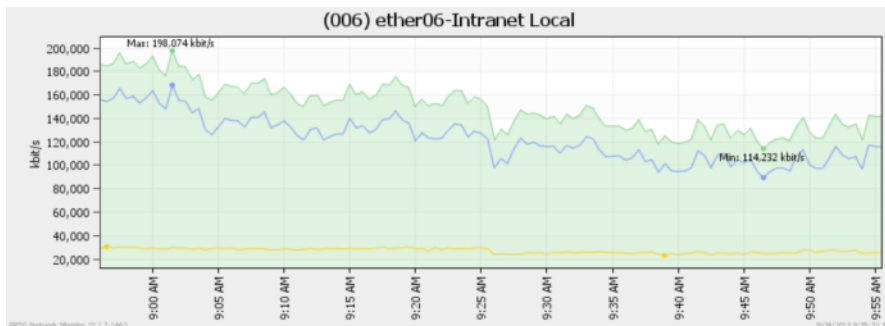
۱۳۹۱/۹/۲۰، راه‌اندازی سیستم ثبت آنی معاملات در دفاتر اسناد رسمی استان چهارمحال و بختیاری به‌عنوان پایلوت براساس برنامه زمانبندی، الزام‌آور شد. اما به‌نظر می‌رسد با توجه به وجود هفت هزار دفترخانه اسناد رسمی، معرفی این تعداد اندک به‌عنوان دفاتر اجرای پایلوت سامانه جهت شناسایی معایب این سامانه، کافی نبوده است.

۲. چالش‌های زیرساخت ارتباطی

دفاتر اسناد رسمی از طریق بستر اینترنت به سامانه ثبت الکترونیک اسناد (www.ssar.ir) متصل می‌شوند. برای این منظور ۱۵۰ مگابایت اینترنت از شرکت مخابرات استان تهران بر روی بستر فیبر و ۱۵۰ مگابایت اینترنت از شرکت پردیس بر روی بستر رادیو در نظر گرفته شده است. در شکل زیر گراف پهنای باند مصرفی اینترنت سازمان به نمایش گذارده شده است. همان‌گونه که در این شکل به خوبی مشهود است در ساعات اوج مصرفی یعنی در حدود ساعت ۹ صبح، پهنای باند مورد نیاز این سامانه به ۲۰۰ مگابایت افزایش می‌یابد که از این میزان ۱۵۰ مگابایت از طریق فیبر و ۵۰ مگابایت از طریق رادیو تأمین می‌شود که البته بستر رادیو به‌عنوان پهنای باند پشتیبان مطرح است و چندان قابل اتکا نیست.

شکل ۲. گراف پهنای باند مصرفی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

با توجه به وضعیت زیرساخت ارتباطی در ایران، سیستم طراحی شده وابسته به برخط بودن دفاتر بوده، به دلیل قطعی اینترنت (از جمله قطع بودن و یا کاهش پهنای باند سراسری، ایراد در سویچ‌های مناطق مخابراتی تأمین‌کننده اینترنت، کابل برگردان در مناطق مخابراتی و دیگر موارد)، در برخی مواقع امکان دسترسی به سامانه و ثبت سند وجود ندارد. البته قطع شدن ارتباط با سرور سازمان از طریق VPN نیز بر وخامت اوضاع می‌افزاید که علت را باید در عدم اجرای شبکه ملی اطلاعات از سوی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات جستجو کرد که به‌رغم پیگیری‌های مدیران سازمان ثبت در این خصوص از زمان اجرای سامانه، تغییر چندانی در این خصوص به وجود نیامده است.

در این راستا اخیراً سازمان ثبت اسناد و املاک کشور دو مورد قطعی VPN را در تاریخ ۱۳۹۲/۸/۱۶ و ۱۳۹۲/۸/۲۶ به ترتیب از سوی شرکت ارتباطات زیرساخت مخابرات و وایمکس ایرانسل گزارش کرده است (به‌ترتیب پیرو نامه‌های شماره

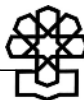
۹۲/۱۴۲۳۰۰ و ۹۲/۱۵۰۵۱۳) که طی آن صدور سند در دفترخانه‌هایی که از طریق سرویس این دو شرکت به سامانه ثبت آنی متصل می‌شدند با مشکلاتی در این خصوص مواجه شده است. شایان ذکر است تکرار مواردی از این دست هر چند اندک در بلندمدت مشکلات بسیاری را در روند فعالیت‌های دفترخانه‌ها به وجود خواهد آورد.

با این تفصیلات به نظر می‌رسد این ساختار ارتباطی برای تبادل اطلاعات بین سازمان ثبت و دفاتر اسناد رسمی مناسب نیست و این بستر موجب محدودیت‌های بسیاری در نحوه اجرای فعالیت دفاتر - با توجه به مقتضیات حرفه و تکالیف متعدد قانونی آنها در قبال مراجعین - می‌شود. رفع چنین چالشی نیازمند تخصیص بودجه مناسب و همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با سازمان ثبت اسناد است.

۳. چالش‌های مربوط به امنیت سامانه

تأمین ملاحظات امنیتی و حفاظتی به دلیل محرمانه بودن اطلاعات و جنبه حاکمیتی آن ما را به این نکته مهم رهنمون می‌سازد که چنانچه لازم نباشد که سردفتران دفاتر اسناد رسمی از شبکه اینترنت به اینترنت وصل شوند، میزان امنیت شبکه ارتقا می‌یابد. اما امنیت ارتباطی سامانه در داخل یعنی VPN اینترنت با توجه به اینکه از IP رنج ۱۰ استفاده شده است، تا حد زیادی تأمین می‌شود.

یکی از چالش‌های امنیتی این سامانه، عدم پیش‌بینی سایت پشتیبان این سامانه در نقطه‌ای با فاصله زیاد از مرکز ایران است که با اختصاص سایت پشتیبان در

نقطه‌ای خارج از مرکز کشور، ملاحظات مربوط به پدافند غیرعامل نیز رعایت و قابلیت اتکا به سیستم بیشتر می‌شود. البته به دلیل کمبود در منابع پروژه، چنین تمهیدی در این خصوص پیش‌بینی نشده است که نیازمند همکاری مجلس با قوه قضائیه به منظور تخصیص اعتبار مورد نیاز است.

۴. چالش‌های فنی و ساختاری سامانه

همان‌گونه که پیش از این نیز به آن اشاره شد، این سامانه در عمل با اشکالات فنی و شکلی متعددی مواجه است که این اشکالات به سهولت در نرم‌افزار قابل حل هستند و از نظر کارشناسی، در زمره اشکالات جزئی اما مؤثر در کاربری بهتر سامانه به‌شمار می‌روند.

۴-۱. اشکالات ساختاری و شکلی

یکی از مهمترین ویژگی‌های یک سامانه اطلاعاتی دسترسی آسان و سهولت کاربری یا کاربرمحور بودن آن سامانه قلمداد می‌شود که به سبب وجود اشکالات ساختاری و شکلی موجود در این سامانه به این بُعد مهم و ضروری توجه چندانی نشده است. در ادامه به تفصیل به این اشکالات اشاره خواهد شد:

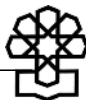
۱-۱-۴. برنامه دارای یک ساختار یکپارچه و واحد نیست و فعلاً تحت چندین عنوان و پنجره با چندین کارکرد مختلف مورد استفاده واقع می‌شود. شکل ظاهری و نمای برنامه نیز، به صورت ترکیبی و متشکل از پنجره‌های عمودی و افقی طراحی و

به همین دلیل موجب سردرگمی و شلوغی برنامه شده است به نحوی که کاربر هر بار ناگزیر از تعویض پنجره‌ها و بزرگ کردن صفحات و یا جابجایی از بالا به پایین و بالعکس می‌باشد. لذا پیشنهاد می‌شود ضمن تلفیق تمامی قسمت‌های برنامه به صورت منطقی، نمای اصلی برنامه از ابتدا به صورت تمام صفحه ظاهر شود و پنجره‌های اصلی به صورت افقی از بالا و سمت راست صفحه اصلی و پنجره‌های فرعی به صورت کشویی در زیر هر یک از آنها ایجاد و مورد استفاده واقع شود.

۲-۱-۴. فونت‌های مورد استفاده در نمای اصلی و داخلی برنامه بسیار ریز است و باید به عدد ۱۴ افزایش یابد. البته لازم به ذکر است اخیراً این مورد در خصوص شروط و متون حقوقی مرتفع شده اما در مورد مشخصات صدر سند نظیر متعاملین، مورد معامله و... این مشکل همچنان پابرجاست.

۳-۱-۴. برخی از عبارات و مفاهیم به کار رفته در سامانه، منطبق با قوانین و مقررات مورد عمل فعلی و رویه جاری دفاتر نیست. به عنوان مثال عبارت «صدور سند» به عنوان اولین پنجره در قسمت خدمات ثبت، صحیح نیست زیرا فعالیت اصلی دفتر، تنظیم و ثبت اسناد است نه صدور سند. بند «۱» ماده (۴۹) قانون ثبت مصوب ۱۳۱۰ و مواد (۱۸) و (۳۰) قانون دفاتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۵۴ گواهی بر این مدعاست. لذا مقتضی است نسبت به اصلاح این عنوان به «تنظیم اسناد» اقدام شود.

۴-۱-۴. به جای عنوان «کارتابل پرونده‌های باز» بهتر است از عنوان «جستجوی پرونده‌های در دست اقدام» استفاده کرد چراکه ضمن پاسداشت زبان پارسی در این سامانه، مفهوم درست‌تری از این عبارت به ذهن متبادر خواهد شد.

۵-۱-۴. به جای «تعریف کلیشه متون اسناد»، بهتر است از نمونه اسناد و یا «فرم اسناد» استفاده شود. زیرا فعالیت‌های دفاتر اسناد رسمی بر مبنای ایجاد و انشای سند تمرکز یافته است و نه کلیشه‌نویسی.

۶-۱-۴. متون ایجاد شده برای اسناد، مانند جزایر کوچکی است که در کنار هم قرار گرفته‌اند و هیچ شباهتی به یک واحد یکپارچه به شیوه مرسوم ندارند. زیرا ارتباط و پیوستگی لازم بین اجزای سند وجود ندارد و متن‌های ایجاد شده بیشتر به یک فرم چاپی شبیه هستند تا یک سند حقوقی. مضافاً بر اینکه با توجه به عدم اصلاح و هماهنگی قوانین مورد عمل با رویه ثبت آنی، امکان ثبت دقیق متن اسناد به شیوه قدیمی در دفاتر جاری وجود ندارد و ثبت دقیقاً با سند برابر نیست. لذا توجه به این مهم ضروری است مگر آنکه دفاتر جاری نیز عملاً با راهکارهای قانونی حذف شوند.

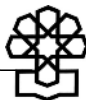
۲-۴. اشکالات فنی سامانه

۱-۲-۴. امکانات مربوط به جستجوی سامانه، منطبق با رویه مرسوم در سایر برنامه‌ها نبوده و عناوین لحاظ شده صحیح و کافی نیست. لذا پیشنهاد می‌شود این امکان در یک صفحه و با انتخاب کاربر بر اساس هریک از ارکان سند و جزئیات مربوط به آن، فراهم شود. افزون بر آن کلیدی به عنوان جستجو در برنامه لحاظ شود تا در تمامی صفحات سند قابلیت جستجو وجود داشته باشد. از سوی دیگر جهت تسریع در فرآیند تنظیم سند، امکان جستجوی انواع ممنوعیت‌ها از جمله اشخاص ممنوع‌المعامله، املاک بازداشتی و اوراق و اسناد و شناسنامه‌های مفقودی و... مستقل

از زمان تنظیم سند، ضرورت خواهد داشت.

۲-۲-۴. نرم‌افزار فاقد امکان محاسبه هزینه‌های انواع اسناد مالی از جمله اسناد اتومبیل، رهنی، قطعی، صلح و اجاره به صورت مستقل و خارج از زمان تنظیم سند است. از این رو به منظور پاسخگویی به ارباب رجوع و محاسبه هزینه‌ها، بایستی این امکان برای محاسبه کلیه اسناد مالی در تمامی قسمت‌های برنامه و با تعریف کلیدی خاص فراهم شود. از این گذشته لازم به ذکر است که سامانه هزینه‌های مربوط به صفحات بیشتر و نیز افراد بیش از ۴ نفر و به تبع آن مالیات بر ارزش افزوده آنها را محاسبه نمی‌کند که در این خصوص نیز باید چاره‌ای اندیشیده شود.

۳-۲-۴. اطراف سند (نوع متعاملین) منحصر به معامل و متعامل نیست و اشخاص ثالث تحت عناوین مختلف در اسناد مختلف دخالت دارند. اما با توجه به نقص موجود در برنامه از نظر عدم پیش‌بینی دقیق اشخاص و اطراف سند، باید ترتیبی اتخاذ شود تا کلیه اشخاص و اطراف سند در زمان تنظیم سند و تحت عنوان اشخاص سند یا طرف یا اطراف و یا طرفین، نوع متعاملین و سایر عناوین مربوط به هریک از آنها در یک صفحه و مشتمل بر سه دسته اشخاص ۱. معامل، وکیل معامل، نماینده معامل، مدیرعامل، قائم‌مقام معامل، قیم معامل و ولی معامل، ۲. متعامل، وکیل متعامل، نماینده متعامل، مدیر متعامل، قائم‌مقام متعامل، قیم متعامل و ولی متعامل، ۳. شخص ثالث، وکیل شخص ثالث، نماینده شخص ثالث، مدیر شخص ثالث، قائم‌مقام شخص ثالث، قیم شخص ثالث، ولی شخص ثالث، در یک صفحه به صورت عمودی ظاهر شده و کاربر هریک از عناوین را به صورت اصیل و یا نمایندگی قانونی و یا قراردادی آنها

حسب مورد انتخاب و سپس براساس موضوع سند، برنامه به صورت خودکار عنوان و متن مناسب را در سند ظاهر و چاپ کند.

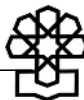
۴-۲-۴. مسئله نمایندگی و خاصه وکالت، در کلیه اسناد به درستی پیش‌بینی و لحاظ نشده است زیرا بعد از اینکه سمت شخص، تحت عنوان اصیل، تعیین شد، کلمه اصالتاً در جلوی مشخصات وی قید می‌شود و باید این اشکال رفع شود. افزون بر آنکه اصل بر این است که هرکس اصالتاً مبادرت به تنظیم سند و یا انجام معامله می‌کند و نمایندگی خلاف اصل است و نیاز به تصریح دارد. لذا ضرورتی ندارد که نحوه دخالت شخص در سند اصالتاً قید شود بلکه بایستی اصل را بر دخالت مستقیم اشخاص در اسناد در نظر گرفت و موارد نمایندگی را تحت عنوان وکیل، نماینده، مدیر، قائم‌مقام، ولی، قیم، امین، وصی، متولی و... (همان‌گونه که در مورد پیشین نیز به آن اشاره شد) در یک صفحه پیش‌بینی و در برنامه ظاهر کرد تا حسب مورد توسط کاربر انتخاب و مورد استفاده واقع شوند.

۴-۲-۵. پیش‌بینی و امکان تنظیم اسناد وکالت به صورت تفویضی، (تفویض وکالت) از اهمیت بسزایی در تنظیم سند برخوردار است که در این سامانه مغفول مانده است. زیرا این نوع سند، سرعت را افزایش داده و از دوباره‌کاری و بروز اشتباه جلوگیری می‌کند.

۴-۲-۶. تنظیم سند برای اشخاص حقوقی اعم از دولتی، عمومی و یا خصوصی با اشکال مواجه است، زیرا اولاً فیلهای ایجاد شده و اجباری کردن اغلب آنها در مورد تمام اشخاص مصداق ندارد. به‌عنوان مثال اشخاص حقوقی دولتی و یا اشخاص

عمومی و یا وابسته به دولت به موجب قوانین و یا اساسنامه‌های قانونی ایجاد می‌شوند و بدون نیاز به ثبت در مرجع ثبت شرکت‌ها دارای شخصیت حقوقی هستند بنابراین باید اجبار درج شماره ثبت و آگهی تغییرات در مورد آنها مرتفع شود. افزون بر این، فیلد ایجاد شده در مورد نوع اشخاص حقوقی کلاً مبتنی بر اشتباه بوده و بیانگر عدم توجه به موازین حقوقی شرکت‌های تجاری می‌باشد. زیرا این فیلد صرفاً ناظر به تقسیم‌بندی کلی اشخاص حقوقی است و به هیچ‌وجه بیانگر ماهیت حقوقی و نوع تمامی اشخاص حقوقی به‌ویژه شرکت‌های تجاری نیست و ظاهر شدن عنوان شخص حقوقی خصوصی غیردولتی/ تعاونی در ادامه مشخصات شرکت‌های تجاری در متن سند، به لحاظ حقوقی قابل توجیه نخواهد بود. از این رو پیشنهاد می‌شود ضمن حذف فیلد «نوع شخص حقوقی»، فیلدی با عنوان «نوع شرکت» جهت درج نوع شرکت‌ها ایجاد شود تا کاربر براساس سوابق ثبتی هر شرکت نوع آنها را از قبیل، سهامی خاص، سهامی عام، مسئولیت محدود و... در آن قید کند. از سویی عناوین انتخابی ذیل نوع شخص حقوقی، تحت عنوان دولتی، حکومتی، عمومی غیردولتی، غیردولتی (خصوصی/ تعاونی) نیز صحیح و دقیق نیست به‌ویژه عنوان «اشخاص حقوقی حکومتی» که اساساً فاقد وصف و عنوان دقیق حقوقی است زیرا در قوانین فعلی، شخص حقوقی حکومتی وجود ندارد.

۴-۲-۷. امکان ایجاد عناوین خلاصه و مختصر اشخاص سند، اعم از معامل، متعامل و اشخاص ثالث شامل نام و نام‌خانوادگی اشخاص حقیقی و نام و نوع اشخاص حقوقی جهت استفاده در محل‌های مورد نظر کاربر باید در فرآیند تنظیم اسناد فراهم

شود. این امکان در مورد اسناد رهنی و تعهدنامه‌ها به منظور جلوگیری از تکرار بی‌مورد مشخصات اشخاص، الزامی است. افزون بر این، شایان ذکر است چنانچه سمت افراد قابل تیک زدن باشد از تکرار بی‌مورد مشخصات جلوگیری خواهد شد. برای نمونه شرایطی در نظر گرفته شود که فردی ممکن است مدیرعاملی یک شرکت و در عین حال راهن سند نیز باشد.

۸-۲-۴. با توجه به امکان بروز خطا و اشتباه در کلیه فعالیت‌های انسانی باید امکان اصلاح موارد جزئی (به تشخیص سامانه یا سردفتر در یک دوره زمانی محدود) مانند شماره شناسنامه، تاریخ تولد، پلاک خودرو و... بدون تنظیم سند اصلاحی و با قابلیت پرینت مجدداً به صورت صحیح، وجود داشته باشد.

۹-۲-۴. مورد معامله در مورد املاک منحصر به عناوین پیش‌فرض برنامه نیست زیرا بسته به مناطق مختلف کشور عناوین مختلفی وجود دارد که بایستی با انتخاب کاربران امکان تعریف و پیش‌بینی آنها وجود داشته باشد به عنوان مثال در استان اصفهان املاک مفروزالعماره، بهاربند و اصطبل و طویله، هشت اشتراکی، دستدان و بالوعه و مبرز و قنات و عناوینی از این دست فراوان وجود دارد که بایستی قطعاً در عناوین مورد معامله امکان پیش‌بینی و ذخیره آنها فراهم شود. همین مشکل در سایر استان‌ها نیز قطعاً وجود خواهد داشت.

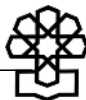
۱۰-۲-۴. چنانچه به هر دلیل قصد تغییر عنوان حقوقی یک سند در دست اقدام وجود داشته باشد؛ صرفاً تا زمانی که پنجره اول تنظیم سند باز می‌باشد این امکان وجود دارد که البته در واقع تغییر عنوان صورت نمی‌گیرد و سیستم به صورت خودکار سند

دیگری با همین مشخصات ایجاد و نوع سند مورد نظر را ایجاد می‌کند و سند قبلی نیز کماکان باقی است. در نتیجه، این امر موجب به هم ریختگی و شلوغی پرونده‌های در دست اقدام و بروز اشتباه در تنظیم سند می‌شود. مضافاً بر آنکه چنانچه صفحه تنظیم سند بسته شود، دیگر امکان تغییر نوع سند وجود ندارد.

۱۱-۲-۴. از آنجا که بعد از گذشت مدت کوتاهی حجم اسناد تنظیمی یا در دست تنظیم دفاتر بالا خواهد رفت لذا گزینه اسناد در دست اقدام با شکل فعلی، عملاً غیرکارآمد خواهد بود لذا گزینه مرقوم بایستی حذف و صفحه جستجو به دو زیرگروه «اسناد در دست اقدام» و «اسناد ثبت شده» تفکیک شده و جستجو در هریک از زیرگروه‌ها براساس پارامترهای موجود و با تفکیک معامل و متعامل، نوع ملک، نوع خودرو، پلاک و... با قابلیت چینش، صورت گیرد.

۱۲-۲-۴. اگرچه برای اسناد وکالت ملک و خودرو صفحه اطلاعات مورد نیاز افزوده شده ولی از آنجا که ممکن است در سایر انواع اسناد نیز مواردی با موضوع ملک یا خودرو وجود داشته باشد، به عنوان مثال تعهدنامه مالکین یک ملک و یا خودرو، لذا اصول برنامه نویسی اقتضا می‌کند صفحه مورد نیاز برای ورود اطلاعات توسط کاربر تعیین شود تا در هر جا که لازم باشد مورد استفاده قرار گیرد.

۱۳-۲-۴. در حال حاضر در قسمت نمونه اسناد اجبار امکان درج و استفاده از یکی از نمونه‌ها فراهم شده و قابلیت استفاده از دو نمونه اسناد یا بیشتر در یک سند وجود ندارد و این درحالی است که اسناد براساس موضوع، مفاد و مندرجات و شروط متفاوتی دارند که ممکن است در بعضی موارد چندین نمونه اسناد نیاز باشد. لذا

ضرورت دارد یا امکان استفاده از نمونه‌های متعدد اسناد فراهم شود یا بهتر است در ذیل متون و شرایط حقوقی گزینه‌هایی با عنوان متن سند، توضیحات، شروط، اضافات، و عناوین مشابه ایجاد شود تا در هر یک از آنها امکان درج مطالب و نمونه اسناد وجود داشته باشد و دسترسی به تمامی فرم‌ها در هر نوع سند تنظیمی امکان داشته باشد.

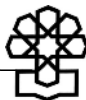
۱۴-۲-۴. کماکان چنانچه در سندی چندین نوع مال متفاوت مورد معامله قرار گیرد سیستم توانایی تنظیم آن را ندارد به‌عنوان مثال اگر مورد رهن مال غیرمنقول و منقول باشد سیستم قادر به تنظیم چنین سندی نیست همچنین است در خصوص وصایت، اجازه، تعهد، وکالت و... از این گذشته حتی در مورد اسنادی که بیش از یک نوع مال یکسان مانند دو فقره پلاک ثبتی، موضوع سند می‌باشد، سیستم قادر به ایجاد آن نیست و با خطا مواجه می‌شود.

۱۵-۲-۴. حساس‌ترین قسمت در بین فرآیندهای تنظیم سند، امر کنترل ممنوعیت‌های افراد، پلاک‌ها و دیگر انواع ممنوعیت‌هاست. در این فرآیند باید با وارد کردن حداقل مشخصات یک فرد نظیر نام، نام‌خانوادگی و نام پدر، اسامی از بانک ممنوعیت‌ها استخراج و به‌طور خودکار نمایش داده شود. حال آنکه این سامانه در این خصوص بسیار ناکارآمد عمل کرده و گاهی مشاهده می‌شود که برای یک مورد، چندین صفحه ممنوع‌المعامله به نمایش گذاشته می‌شود که کاربر می‌بایست به‌صورت چشمی، خود کنترل‌ها را انجام دهد که این امر با هدف راه‌اندازی سامانه‌های هوشمند نرم‌افزاری در تقابل است. مضافاً بر آنکه این اسامی و عناوین بعضاً عناوین نامرتبلی هستند که

با چپ‌نشین مناسبی به نمایش درنیامده‌اند و از این‌رو امکان خطای کاربر در این خصوص افزایش می‌یابد.

۱۶-۲-۴. در مواردی که شخصی به دو اعتبار اسناد را امضا می‌کند، برنامه دارای کارآیی لازم نیست. به‌عنوان مثال گاه در یک سند بیع اعم از اتمییل و یا ملک، خریدار خود دارای وکالت از طرف فروشنده نیز هست و در واقع به دو اعتبار عمل و اقدام می‌کند. اصالتاً از طرف خود و به وکالت از طرف فروشنده که در چنین حالتی باید ابتدا مشخصات فروشنده تحت عنوان اصیل ثبت شده و مشخصات خریدار نیز به‌عنوان اصیل وارد شود و سپس به‌منظور جلوگیری از تکرار بی‌مورد مطالب و مشخصات، صرفاً موضوع وکالت خریدار از فروشنده و مستندات مربوط به سمت وی شامل شماره وکالت‌نامه و تاریخ و دفترخانه تنظیم‌کننده آن در جلوی مشخصات فروشنده قید شود که در حال حاضر برنامه فاقد این خصیصه است و پیش‌بینی چنین وضعیتی نشده است ولی علیرغم اشکالات ظاهری برنامه می‌توان از فضای فیلد «موارد لازم به‌ذکر دیگر» در این مورد استفاده کرد. با این وصف چون عنوان این فیلد در متن سند همراه نوشته نیز ظاهر می‌شود شیوه کار یک دست نخواهد بود.

۱۷-۲-۴. در خصوص سامانه‌های استعلام و خلاصه معامله شایان ذکر است که این دو سیستم به‌صورت یک‌طرفه طراحی شده است و فقط ادارات ثبت قادر به گذاشتن پیغام برای دفتر بوده و امکان هیچ‌گونه پاسخگویی برای دفترخانه لحاظ نگردیده است.

نتیجه‌گیری

اجرای سیستم ثبت آنی در کشور با وجود تمام مزایا و منافع، اشکالاتی هم دارد که در این گزارش به آنها اشاره شده است و البته برخی از این اشکالات، قابل توجه هستند. بیشتر این اشکالات از عدم تخصیص بودجه مناسب به سازمان ثبت اسناد به منظور اجرای این پروژه نشئت می‌گیرند و برخی دیگر نیز اشکالات جزئی هستند که به دلیل تعامل کم سازمان با نمایندگان دفاتر اسناد رسمی ایجاد شده‌اند و در مدت زمان کوتاهی با اصلاحات فرآیندی و اجرایی در سیستم قابل اعمال هستند. در رفع این اشکالات و چالش‌های به وجود آمده تعامل و هماهنگی کاربران سامانه (دفاتر اسناد رسمی) و سازمان ثبت اسناد الزامی است و تجربه به دست آمده از عملیاتی شدن چند ماهه سامانه کمک قابل توجهی به بهبود وضعیت سامانه می‌کند، مردم نیز به عنوان بهره‌برداران این سامانه تلقی می‌شوند که باید فلسفه و کلیت سامانه بر مبنای تسهیل در ارائه خدمات به آنها باشد.

چالش‌های زیرساخت ارتباطات نظیر قطع اینترنت و وی پی ان، عدم پیش‌بینی سایت پشتیبان مناسب از جمله اساسی‌ترین مشکلات این سامانه قلمداد می‌شود که مستلزم تخصیص بودجه مناسب است و بقا و موفقیت این سامانه نیازمند توجه به آنهاست. برخی دیگر از اشکالات فنی و ساختاری که در این نوشتار به آن اشاره شد به راحتی قابل حل بوده مستلزم توجه سازمان ثبت اسناد و املاک و اعمال اصلاحات لازم است.

صرفنظر از مشکلات فنی و شکلی سامانه، اجرای کامل سامانه، ارائه خدمات

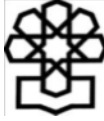
شهروندمحور از اهداف و ارکان اصلی این سامانه است. در ماده (۲۱۱) قانون برنامه پنجم توسعه بر الکترونیکی کردن کلیه مراحل ثبت معاملات تأکید شده است به گونه‌ای که امکان پاسخ آنی و الکترونیکی به استعلامات ثبتی فراهم شود. با راه‌اندازی این سامانه دادن پاسخ آنی و الکترونیک به استعلامات ثبتی که نظر اصلی قانونگذار بوده است تحقق نیافته است. در عمل مشاهده می‌شود که پاسخ استعلام ازسوی سازمان ثبت چندین روز به طول می‌انجامد، ضمن اینکه این سامانه در استعلامات بین‌دستگاهی هم دارای کاستی‌های زیادی است که موجب شده است، حقوق شهروندان در دسترسی به خدمات الکترونیکی کارآ و آسان با صرف کمترین هزینه و وقت رعایت نشود.

پیگیری در جهت رفع این چالش‌ها با تشکیل کارگروهی دائمی با هدف بهبود مستمر سامانه با عضویت نمایندگان، سازمان ثبت اسناد کشور، دفاتر اسناد رسمی، تصمیم کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس و مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی تحقق می‌یابد. البته علاوه بر تعامل سازمان ثبت با دفاتر اسناد رسمی، تخصیص بودجه مناسب برای اجرای کامل سامانه ثبت آنی ضروری است که کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی تخصیص بودجه مناسب به این سامانه را در بررسی بودجه یک سال و سال‌های آتی لحاظ نماید.

منابع و مأخذ

۱. قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.
۲. قانون ارتقای سلامت نظام اداری.
۳. معماری استقرار سامانه ثبت الکترونیک اسناد، دفتر توسعه فناوری اطلاعات سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، خردادماه ۱۳۹۲.
۴. مصوبات پنجاهمین جلسه شورای سیاستگذاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مورخ ۱۳۹۱/۱/۲۸.
۵. مصوبات پنجاه‌وهشتمین جلسه شورای فناوری اطلاعات سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۰.

شماره مسلسل: ۱۳۳۵۶

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی چالش‌های فنی سامانه ثبت آنی

نام دفتر: مطالعات ارتباطات و فناوری‌های نوین

تهیه و تدوین: فاطمه علوی

ناظران علمی: محمدرضا محمدخانی، مهدی فقیهی

همکار: مهدی عبدالملکی (دفتر مطالعات حقوقی)

متقاضی: کمیسیون حقوقی و قضایی

ویراستار: حسین صدری‌نیا

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۹۲/۹/۱۸